

وَلَوْ أَنَّا نَرَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلِئَةَ وَ كَلَمْهُمُ الْمَوْقِ

ओर अगर हम उन की तरफ फ़िरिश्ते उतारते और उन से मुहूर्त कलाम करते

وَ حَشَرْنَا عَلَيْهِمُ كُلَّ شَيْءٍ قُبْلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا

और हम उन पर हर चीज़ को ढक्का कर देते आमने सामने तब भी वो ईमान न लाते

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ وَ لِكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ۱۱

मगर ये के अल्लाह चाहे। लेकिन उन में से अक्सर जहालत की बातें करते हैं।

وَ كَذِلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطَنَ الْأَشْ

और इसी तरह हम ने हर नभी के लिये इन्सानों और जिन्नात में से शयातीन को दुश्मन बनाया है,

وَ الْجِنِّ يُوْحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ

उन में से एक दूसरे को मुझ्यन बात की धोका देने के लिये खबर देते हैं। और अगर तेरा रब चाहता,

غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَدَرُّهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۱۲

तो वो ऐसा न करते, इस लिये आप उन को छोड़ दीजिये और उस चीज़ को जिस को वो खुद घड़ रहे हैं।

وَ لَنَصْغِي إِلَيْهِ أَفْدَهُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ يَا لِآخِرَةِ

और इस लिये ताके उस की तरफ माईल हो जाओं उन लोगों के हिल जो आभिरत पर ईमान नहीं रखते

وَ لَيَرِضُوهُ وَ لَيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ۱۳ أَفَغَيْرِ

और इस लिये ताके वो उस को पसन्द करें, और ताके वो करते रहें वो खुरे काम जो वो कर रहे हैं। क्या किर

اللّٰهُ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ

अल्लाह के अलावा को मैं हकम के तौर पर तलाश करूँ छालांके उसी ने तुम्हारी तरफ

الْكِتَبَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَبَ

किताब तक्सील से उतारी है। और वो लोग जिन को हम ने किताब ही

يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونُنَّ

वो जानते हैं के ये तुम्हारे रब की तरफ से हक के साथ नाजिल की गई है, इस लिये आप शक

مِنَ الْمُسْتَرِينَ ۱۴ **وَ تَمَتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صَدِقًا**

करने वालों में से न हों। और आप के रब के कलिमात सच्चाई और इन्साफ में ताम

وَ عَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ

हैं। उस के कलिमात को कोई बदलने वाला नहीं। और वो सुनने वाला,

الْعَلِيُّمُ ۝ وَإِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ

ઈलમ वाला है. और अगर आप उन में से अक्सर का केहना मान लोगे जो जमीन में हैं

يُضْلُوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۝ إِنْ يَتَبَعُونَ إِلَّا الضَّلَالُ

तो वो आप को अल्लाह के रास्ते से गुमराह कर देंगे. वो तो सिफ़ गुमान के पीछे चलते हैं

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ

और वो सिफ़ अटकल से बातें करते हैं. यकीनन आप का रब वो खूब जानता है उस शख्स को

يَضْلُلُ عَنْ سَبِيلِهِ ۝ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝

जो अल्लाह के रास्ते से भटक गया. और वो हिदायतयाइता लोगों को भी खूब जानता है.

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِإِيمَانٍ

झिर तुम खाओ उस में से जिस पर अल्लाह का नाम लिया गया हो अगर तुम अल्लाह की आयतों पर

مُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا لَكُمْ إِلَّا تَائِلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ

ईमान रखते हो. और तुम्हें क्या हुवा के तुम न खाओ उस में से जिस पर अल्लाह का नाम लिया गया हो,

اللَّهُ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَلَ لَكُمْ مَا حَرَمَ عَلَيْكُمْ

हालांके उस ने तुम्हारे लिये तक्षील से व्याप कर दिया है उस को जो उस ने तुम पर हराम किया है

إِلَّا مَا أَضْطَرْتُهُ إِلَيْهِ ۝ وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضْلُلُونَ بِأَهْوَاءِ الْمُجْرِمِينَ

भगर वो जिस की तरफ तुम मज्भूर हो जाओ. और यकीनन बहोत से लोग अपनी ख्वाहिशात के जरिये

بِغَيْرِ عِلْمٍ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ۝

बगौर ईलम के गुमराह करते हैं. यकीनन आप का रब वो हृद से तजावुज करने वालों को खूब जानता है.

وَذُرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ

और जाहिरी गुनाह और बातिनी गुनाह छोड़ दो. यकीनन वो लोग जो गुनाह कमाते

الْإِثْمَ سَيْجُزُونَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ۝ وَلَا تَأْكُلُوا

हैं, अन्करीब उन्हें उन के करतूत की सजा ही जाएगी. और तुम मत खाओ

مِمَّا لَهُ يُذْكَرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفَسْقٌ

उस में से जिस पर अल्लाह का नाम न लिया गया हो और यकीनन ये नाफ़रमानी है.

وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوْحُونُ إِلَى أُولَئِكُمْ لِيُجَادِلُوكُمْ ۝ وَإِنْ

और यकीनन शयातीन अपने दोस्तों की तरफ वही करते हैं ताके वो तुम से जघड़े. और अगर

۴۷

أَطْعَمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَهُشِرُونَ ۝ أَوَمَنْ كَانَ مَدِيْنَا

तुम उन का केहना मान लोगे तो यकीनन तुम भी मुशारिक हो जाओगे। क्या वो शाख जो मुर्दा था

فَأَحَبَّيْنَهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَسْهِلُ بِهِ فِي النَّاسِ

फिर हम ने उसे जिन्दा किया और हम ने उस के लिये नूर बनाया जिस को ले कर वो इन्सानों में चलता है,

كَمَنْ مَثْلُهُ فِي الظُّلْمِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۝

उस के मानिन्द हो सकता है जिस का हाल तारीकियों में है, जिस से वो निकलने वाला नहीं है।

كَذَلِكَ زُرْبَنَ لِلْكُفَّارِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَكَذَلِكَ

इसी तरह काफिरों के लिये मुज़र्रम किये गये वो अमल जो वो करते हैं। और इसी तरह

جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْلِرَ مُجْرِمِيهَا لِيمَكِرُوا فِيهَا ۝

हम ने हर ज़स्ती में वहां के बड़े मुज़रिमों को बनाया ताके वो उस में मक्कारी करें।

وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِإِنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝

और वो मक्कारी नहीं करते मगर अपनी ही जान के साथ और उन्हें पता नहीं। और जब उन के पास कोई

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ أَيَّةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُوتَقْ مُثْلَ

मोअजिजा आता है तो वो केहते हैं के हम हरगिज इमान नहीं लाएंगे जब तक हमें उस के जैसा

مَا أُوتَى رُسُلُ اللَّهِ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ ۝

(मोअजिजा) न हिया जाए जो अल्लाह के दूसरे पैगम्बरों को हिया गया। अल्लाह खूब जानता है उस

سَيِّصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عَذَابٌ

जगा को जहां वो अपने पैगाम को रखता है। अनकरीब मुज़रिमों को लिखत पहोचेंगी अल्लाह के पास और

شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ۝ فَمَنْ يُرِدُ اللَّهُ

सख्त अजाब पहोचेंगा। इस वजह से के वो मक्कारी करते हैं। फिर वो शाख जिस को हिदायत देने का अल्लाह

أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرُحُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۝ وَمَنْ يُرِدُ

ईरादा करे तो अल्लाह उस का सीना ईस्लाम के लिये खोल देते हैं। और जिस के गुमराह करने का अल्लाह ईरादा

أَنْ يُضْلِلَهُ يَجْعَلُ صَدْرَهُ ضَيْقًا حَرَجًا كَانَهَا يَصْعَدُ

करते हैं उस का सीना तंग कर देते हैं, बहोत ज्यादा तंग, गोया के वो आस्मान में

فِي السَّمَاءِ ۝ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ

यह रहा है। इसी तरह अल्लाह ग-दण्डी डालते हैं उन लोगों पर

لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَ هَذَا صِرَاطٌ رَّبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۝ قُدْ
जो ईमान नहीं लाते. और ये तेरे २६ का रास्ता सीधा है. यकीनन

فَصَلَّنَا الْأُيُّتِ لِقَوْمٍ يَذْكَرُونَ ۝ لَهُمْ دَارُ السَّلَمِ
हम ने आयात को तक्षसील से ख्याल किया ऐसी क्रौम के लिये जो नसीहत हासिल करती है. उन के लिये
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَيَوْمَ
दारुस्सलाम है उन के २६ के पास और वो उन का कारसाझ है उन आमाल की वजह से जो वो कर रहे हैं.

يَحْشُرُهُمْ جَيْعَانٌ يَعْشَرَ الْجِنَّ قَدْ اسْتَكْثَرُتِمْ
और जिस हिन अल्लाह उन तमाम को ईकट्ठा करेगा, (तो कहेंगे) को जिन्नात की जमाअत! तुम बहोत ज्यादा
مِنَ الْإِنْسِ ۝ وَقَالَ أُولَئِكُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا

ईन्सानों को तब उन के दोस्त ईन्सानों में से कहेंगे एवं हमारे २६!

اسْتَمْتَعْ بَعْضُنَا بَعْضٍ وَ بَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي
हम में से एक ने दूसरे से शाहदा उठाया और हम पहोच गए हमारी मुकर्रर की हुई आभिरी मुद्दत तक
أَجَلْتَ لَنَا ۝ قَالَ النَّارُ مَتْوِكُمْ خَلِدِينَ فِيهَا
जो तूने हमारे लिये मुकर्रर की थी. अल्लाह फरमाओंगे के दोषभ तुम्हारा ठिकाना है, उस में हमेशा रहोंगे,

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۝ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلَيْمٌ ۝ وَكَذَلِكَ
मगर जितना अल्लाह चाहे. यकीनन तेरा २६ हिक्मत वाला, ईलम वाला है. और ईसी तरह

نُولِيٌّ بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًاً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝
१۱۴
हम लालिमों में से एक को दूसरे पर मुसल्लत करते हैं उन आमाल की वजह से जो वो करते हैं.

يَعْشَرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مُنْكِمُ
ऐ जिन्नात और ईन्सानों की जमाअत! क्या तुम्हारे पास तुम में से पैगम्बर नहीं आए

يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ أَيْتِيٌ وَيُنِزِّرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
जो तुम पर मेरी आयतें तिलावत करते और जो तुम्हें ईस तुम्हारे हिन के मिलने से डराते थे?

هَذَا ۝ قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنفُسِنَا وَعَرَّثْنَاهُمُ الْحَيَاةُ
तो उन्होंने कहा कि हम ने हमारी जानों के भिलाक गवाही दी और उन को हुन्यवी जिन्दगी ने

الْدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا
धोके में डाले रखा और उन्होंने अपनी जानों के भिलाक गवाही दी के वो

<p>كُفَّارٍ يَنْهَا ۱۳ ذِلْكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرْبَى</p> <p>کافر ہے۔ یہ اس واجہ سے کہ Tera ربا بسیتیوں کو ہلاک نہیں کرتا</p>
<p>بِظُلْمٍ وَّأَهْلًا غَفْلُونَ ۱۴ وَلِكُلٍ دَرَجَتٌ</p> <p>جُرم سے اس حالت میں کہ وہاں والے گاہیں ہوں۔ اور ہر ایک کے لیے ان کے آماں کے مُوتاپیک</p>
<p>مَمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَايِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ۱۵ وَرَبُّكَ</p> <p>دروجات ہے۔ اور تera ربا بے بھر نہیں ہے ان کاموں سے جو وہ کر رہے ہے۔ اور Tera ربا</p>
<p>الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةٍ إِنْ يَشَاءُ يُذْهِبُكُمْ وَيَسْتَخِلُّ</p> <p>بے نیتیاں ہے، رہنمات والا ہے۔ اگر وہ چاہے تو تumھے ہلاک کر دے اور tumھاڑے</p>
<p>مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأْتُمْ فِنْ ذِرَّةٍ</p> <p>باد جانشین بنا اے جیسے چاہے جس کے tumھے دوسری کوئی کم کی جو ریتی ہے میں سے پیدا کیا۔</p>
<p>قَوْمٌ أَخْرِيُّنَ ۱۶ إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَاتِتْ ۷ وَمَا أَنْتُمْ</p> <p>یکینن جس کا tum سے وادا کیا جا رہا ہے وہ جو دو رہ آنے والا ہے۔ اور tum بھاگ کر اخلااٹ کو</p>
<p>بِمُعْجَزَيْنَ ۱۷ قُلْ يَقُومُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِتُكُمْ</p> <p>آجیا نہیں کر سکتے۔ آپ فرمائیں ہے میری کمی! tum اپنی جگہ پر رہ کر املا کرتے رہو،</p>
<p>إِنِّي عَامِلٌ ۱۸ فَسُوفَ تَعْلَمُونَ ۸ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَايَةٌ</p> <p>یکینن میں بھی املا کر رہا ہوں۔ انکاریا tum میں جائے گا کے لیے آبیت کا</p>
<p>الدَّارِ ۱۹ إِنَّهُ لَوْ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ وَجَعَلُوا اللَّهَ</p> <p>�ر ہے۔ یکینن اعلیٰ لوموں نہیں پائے گو۔ اور انہوں نے اخلااٹ کے لیے ہیسسہ مُکرر رہ</p>
<p>مَمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا</p> <p>کیا اس بھتی میں سے اور یوپا ایسے جیسے کو اخلااٹ نے پیدا کیا، فیکر انہوں نے اپنے جام کے</p>
<p>لِلَّهِ بِرْزَعُهِمْ وَهَذَا لِشُرِّكَائِنَّا فَمَا كَانَ لِشُرِّكَائِهِمْ</p> <p>مُوتاپیک کہا کے یہ اخلااٹ کا ہیسسہ ہے اور یہ ہمارے شرکا کا ہیسسہ ہے۔ فیکر جو ان کے شرکا کو</p>
<p>فَلَوْ يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ</p> <p>کا ہیسسہ ہے وہ اخلااٹ کو نہیں پہنچتا۔ اور جو اخلااٹ کا ہیسسہ ہے وہ ان کے شرکا کو</p>
<p>إِلَى شُرِّكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۲۰ وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ</p> <p>پہنچ جاتا ہے۔ بُرے ہے وہ اس لئے جو وہ کر رہے ہے۔ اور اسی تراہ مُشاہدیں میں سے بہت</p>

مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أُولَادِهِمْ شَرَكَأُهُمْ لِيُرِدُوهُمْ

سُؤں کے لیے وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور

وَلَيَلِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا

تاکہ وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور

فَذِرُهُمْ وَمَا يَقْتَرُونَ ۝ وَقَالُوا هَذِهِ آنَّعَامٌ

آپ شوہد ہیں کہ وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے

وَحْرُث حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِرَزْعِهِمْ

اوہر یہ بھتیجیا ہے جو ممکن نہیں ہے۔ اس کو نہیں بھا سکتا مگر وہی جو ہم یا ہم کو وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے

وَآنَّعَامٌ حُرْمَتْ طُهُورُهَا وَ آنَّعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ

چوپا اے ہے کہ جس کی پوشش (وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے) پر وہ لوگ

اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءَ عَلَيْهِ سَبَجْزِيْهِمْ

الخلالاہ کا نام نہیں لے سکتا، اس پر جو ہڈتے ہوئے۔ انکاریب انخلالاہ وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے

بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ وَ قَاتُوا مَا فِي بُطُونِهِمْ هَذِهِ

وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے

الآنَّعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَ مُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا

ہے وہ بھالیس ہمارے مارہوں کے لیے ہے اور ہماری بیویوں پر ہر ایسا ہے۔

وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شَرَكَاءُ سَبَجْزِيْهِمْ

اوہر اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے

وَصَفْهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيِّمٌ ۝ قَدْ خَسَرَ الَّذِينَ

بیان کی سجا ہے۔ یعنی ان کو ہم ایک ملک وہاں پر ہے۔ یعنی ان کو ہم ایک ملک وہاں پر ہے۔

قَتَلُوا أُولَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَمُوا

جس کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے

مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلَلُوا وَ مَا كَانُوا

اوہر اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے اور اس کا کتاب مُذکور ہے

مُهْتَلِّيْنَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنْتٍ مَعْرُوْشٍ

وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے اور وہ کوئی نہیں کہا جائے کہ اس کا کتاب مُذکور ہے

وَغَيْرَ مَعْرُوشٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعُ مُخْتَلِفًا أُكْلٌ

(तने वाले दरभतों के) बागात बनाए और उस ने खजूर और भेती को बनाया जिन के फल मुख्तलिक होते हैं (मज़े और शक्ल)

وَالرِّقَانَ مُتَشَابِهًَا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٌ

में) और जिस ने ऐसून और अनार को बनाया कि कुछ उन में से एक दूसरे के मुश्किले हैं और कुछ एक दूसरे के मुश्किले नहीं

كُلُّوا مِنْ شَرِّكَ إِذَا أَشْرَرَ وَأَتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادٌ

हैं. तो तुम उस के फल में से खाओ जब वो फल लाए और तुम उस का उस की भेती का टाने के दिन उक्त अदा करो.

وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

और तुम इस्राफ मत करो. यकीनन अल्लाह इस्राफ करने वालों से महब्बत नहीं करते. और उस ने

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمْوَلَةً وَفَرْشَاطَ كُلُّوا مَمَّا رَزَقْنَاكُمُ اللَّهُ

चौपांओं में से कुछ जानवर बनाए बोज उठाने वाले और कुछ छोटे चौपाए बनाए. तो तुम खाओ उस में

وَلَا تَتَبَعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَنِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

से जो अल्लाह ने तुम को रोजी के तौर पर हिये और तुम शयतान के कदम बकदम मत चलो. यकीनन वो तुम्हारा

ثَمِينَةٌ أَرْوَاجٌ مِنَ الصَّانِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْنَ

भुला हुश्मन है. उस ने आठ किस्में पैदा की. भेतों में से दो दो और बकरियों में से

اثْنَيْنِ قُلْ ءالَّذِكَرَيْنِ حَرَمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ

दो दो. आप फरमा दीजिये क्या दोनों मुझकर उस ने हराम किये या दोनों मादाओं

أَمَّا اشْتَمَّتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ نَيْعُونٌ بِعِلْمٍ

या जिस को दोनों मादाओं की बरच्यादानियां महकूज किये हुवे हैं? तुम मुझे खबर दो दलील से

إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ وَمِنَ الْأَبْلِيلِ اثْنَيْنِ

अगर तुम सच्चे हो. और उस ने तींट में से पैदा किये दो दो

وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءالَّذِكَرَيْنِ حَرَمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ

और गाय में से दो दो. आप फरमा दीजिये क्या दोनों नर हराम किये या दोनों मादाओं हराम की

أَمَّا اشْتَمَّتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ

या उस को जिस को दोनों मादाओं की बरच्यादानी महकूज किये हुवे हैं? क्या तुम

شُهْدَاءَ إِذْ وَصَكْمُ اللَّهِ بِهِذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ

मौजूद थे जब तुम्हें अल्लाह ने उस का हुक्म दिया? फिर उस से ज्यादा जालिम कौन होगा जो

اَفْتَرِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ

ਅਖਲਾਹ ਪਰ ਜੁਠ ਘਡੇ ਤਾਕੇ ਵੋ ਈਨਸਾਨੋਂ ਕੋ ਬਗੈਰ ਤਹਕੀਕ ਕੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰੇ?

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظُّلْمَيْنَ ﴿١٣٣﴾ قُلْ لَا أَجُدُ

યકીનન અલ્લાહ જાલિમ ક્રોમ કો હિંદાયત નહીં દેતે. આપ ફરમા દીજિયે કે મૈં તો નહીં પાતા

فِي مَا أُوحِيَ إِلَيْ مُحَمَّداً عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا

ઉસ મેળે જો મેરી તરફ વહી કિયા જા રહ્યું હૈ ક્રોઈ હરામ ચીડું કિસી ખાને વાલે પર જિસ ક્રે વો ખાએ સિવાએ ઈસ કે

أَن يَكُون مَيْتَةً أَو دَمًا مَسْفُوحًا أَو لَحْمًا خَنَزِيرًا فَإِنَّهُ

કે વો મુદ્દાર હો યા બેહતાહુવા ખૂન હો યા બિન્ઝિર કા ગોશ્ટ હો, ફિર વો યકીનન સરાપા ગન્ધગી હૈ, યા નાફરમાની

رِجْسٌ أَوْ فُسْقًا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطَرَّ غَيْرُ

ਕਾ ਅਡਿਆ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਪਰ ਗਧਰਤਲਾਈ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋ। ਫਿਰ ਜੋ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਏ ਈਸ ਹਾਲ ਮੇਂ ਕੋਵੋ ਲਾਗੂਤ ਕੋ ਤਲਾਸ਼

بَايْغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ

કરને વાલા ન હો એવું અને જીન બચાને કી મિક્કિદાર સે તજીવું કરને વાલા ન હો તો યકીનન તેરા પરવરછિંગાર બખ્શને વાલા, નિહાયત

هَادُوا حَرَّمَنَا كُلَّ ذِي ظُفْرِجٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنِيمِ

रहम वाला है. और यहुदियों पर हम ने हर नाभिन वाले ज्ञानवर को हराम किया था. और गाय और बकरी में से हम ने उन पर

حَرَّمَنَا عَلَيْهِمْ شُحُونَهَا إِلَّا مَا حَمَلْتُ ظُهُورَهَا

હરામ કિયા થા ઉન કી ચરબિયોં કો મગર વો ચરબી જિસ કો ઉન કી પીઠ ઉઠાએ હુવે હો યા આંતે

أو الْحَوَالَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظِيمٍ ذُلِكَ جَزِيلُهُمْ بِعَيْلِهِمْ

જિસ કો ઉઠાએ હવે હો યા જો હડિયોं કે સાથ મિલી હઈ હો. યે હમ ને ઉન કો ઉન કી સરકશી કી વજહ સે

وَإِنَّ لَصِدْقُونَ ﴿٣﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَّبُّكُمْ ذُو

رَحْمَةٌ وَاسِعَةٌ وَلَا يُرَدُّ بِأَسْمَهُ عَنِ الْقَوْمِ

ਵਸੀਅ ਰਹਮਤ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਅਜਾਬ ਮੁੜਿਮ ਕੌਮ ਸੇ ਲੈਂਟਾਧਾ ਨਹੀਂ

الْمُجْرِمِينَ ٢٤ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ

જાએગા. અનકરીબ મશરિક લોગ કહેંગે કે અગર અદ્ધાહુ

اللّٰهُ مَا أَشْرَكَنَا وَلَا ابْأَوْنَا وَلَا حَرَّمَنَا مِنْ شَيْءٍ

ચાહતા તો ન હમ ઔર ન હમારે બાપ દાદા શિર્ક કરતે ઔર ન હમ કોઈ ચીજ હરામ કરતે.

كَذِيلَكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا

ईसी तरह जुठलाया उन लोगों ने जो उन से पेहले थे यहां तक के उन्होंने हमारा अजाब

بَاسَنَاهُ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا

याखा. आप फरमा दीजिये तुम्हारे पास क्या इलील है, तो तुम उसे हमारे सामने निकालो.

إِنْ تَتَبَعُونَ إِلَّا الضَّلَّانَ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَحْرُصُونَ ۝

तुम तो सिफ्फ गुमान के पीछे चलते हो और तुम तो सिफ्फ अटकल से बातें करते हो.

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ، فَلَوْ شَاءَ لَهُدِّدْكُمْ

आप फरमा दीजिये क्षिर अल्लाह ही के लिये (दिल तक) पहोंचने वाली हुज्जत है. क्षिर अगर अल्लाह

أَجْمَعِينَ ۝ قُلْ هَلْمَ شُهَدَاءُكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ

चाहता तो तमाम को हिंदायत है हेता. आप फरमा दीजिये के तुम अपने गवाहों को लाओ जो गवाही है

أَنَّ اللَّهَ حَرَمَ هَذَا، فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشَهَّدُ مَعَهُمْ

ईस की के अल्लाह ने उस को हराम किया है. क्षिर अगर वो गवाही हैं तो आप उन के साथ गवाही न दीजिये

وَلَا تَتَبَعُ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا، بِاِيمَانًا وَالَّذِينَ

और उन की ध्वाहिशात के पीछे न चलिये जिन्होंने हमारी आयतों को जुठलाया और जो आभिरत पर

لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدُلُونَ ۝ قُلْ

ईमान नहीं रखते और जो अपने रब के साथ दूसरे शुरका को भराबर करार देते हैं. आप फरमा दीजिये

تَعَاوَوْا أَتْلُ مَا حَرَمَ رَبُّكُمْ أَلَا تُشْرِكُوا بِهِ

के तुम आओ, मैं तिलावत करता हूँ वो जो तुम्हारे रब ने तुम पर हराम किया है, ये है के उस के साथ किसी भी

شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا، وَلَا تَقْتُلُوا أُولَادَكُمْ

चीज़ को शरीक मत ठेहराओ और वालिहेन के साथ हुस्ने सुलूक करो. और अपनी ओलांड को फ़कर की वजह से

مِنْ إِمْلَاقٍ، نَحْنُ نَرْفُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ، وَلَا تَقْرَبُوا

कत्ल मत करो. हम तुम्हें भी रोज़ी देते हैं और उन्हें भी. और बेहयाई की चीज़ों

الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ، وَلَا تَقْتُلُوا

के करीब मत जाओ, उन के जो उस में से आहिर हैं और जो छुपी हुई हैं. और उस नक्स को

النَّفْسَ الَّتِي حَرَمَ اللَّهُ أَلَا بِالْحَقِّ، ذَلِكُمْ وَصَسْكُمْ

कत्ल मत करो जिस को अल्लाह ने मुहतरम बनाया है, मगर हक की वजह से. उस की अल्लाह तुम्हें ताकीद

بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ وَلَا تَقْرُبُوا مَا أَلْيَتِمْ

کرتا ہے تاکہ تुم اکل بمانہ بناو۔ اور یتیم کے مال کے کریاب بھی مات جاؤ،

إِلَّا بِالْتِقْرَبَةِ هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشْدَدَهُ وَأُوفُوا

مگر عس تریکے سے جو بہتر ہو یہاں تک کہ وہ اپنی جوانی کو پہنچ جاؤ۔ اور ناپ اور

الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا

توال کو ڈنساں کے ساتھ پورا پورا دو۔ ہم کسی شاپس کو مُکمل نہیں بناتے مگر

إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ

وس ا کی وسعت کے معاں بھیک۔ اور جب بات کرو تو ڈنساں کی بات کرو اگرچہ ریشنہدار کیون نہ ہو۔

وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذِلِكُمْ وَصَّلَكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

اور اخلاق کے آہنے کو پورا کرو۔ عس کی اخلاق تعمیہ تکمیل کرتا ہے تاکہ تुم

تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمًا

نسیحت ہاسیل کرو۔ اور یکینن یہ مera راستا سیدھا ہے

فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَبَعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ

تو عس پر یلو۔ اور ایسا ایسا راستا پر مات یلو، ورنہ وہ تعمیہ اخلاق کے راستے سے ایسا

عَنْ سَبِيلِهِ ذِلِكُمْ وَصَّلَكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

کر دے گو۔ عس کی اخلاق تعمیہ تکمیل کرتا ہے تاکہ تुم معاں کی بناو۔

ثُمَّ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَبَ تَهَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ

کسیر ہم نے موسا (علیہ السلام) کو مُکمل کتاب دی اسے لوگوں کے لیے جو نہ کہ ہے،

وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءٍ

اور ہر یہی کی تفصیل اور ہدایت اور رحمت تاکہ وہ اپنے رب سے میلے

رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾ وَ هَذَا كِتَبٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

پر ڈنماں لائے۔ اور یہ کتاب ہے برکت والی جس کو ہم نے عتارا،

فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ ﴿٢٠﴾ أَنْ تَقُولُوا

تو عس کے معاں بھیک یلو اور درو تاکہ تुم پر رحم کیا جاؤ۔ (ہس واجہ سے عتاری) کے کھلی تعمیہ

إِنَّهَا أُنْزَلَ الْكِتَبُ عَلَى طَالِبِتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا م

کھلے کے کتاب ہم سے پہلے کی دو جماعتیں پر عتاری گئی۔

وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِيلِينَ ﴿٦٦﴾ أُوْ تَقُولُواْ

ओर हम उन ऐहले किताब की किरायत (ज्ञान और ईश्वर) से यकीनन खेल थे. या कही तुम

لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْنَا الْكِتَبُ لَكُنَّا آهَدِي مِنْهُمْ هـ

ये कहो के अगर हम पर किताब उतारी जाती तो हम उन से ज्यादा हिंदायतयाक्षता होते.

فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَاتٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً هـ

फिर यकीनन तुम्हारे पास तुम्हारे रब की तरफ से रोशन किताब आ गई, और हिंदायत और रहमत आ गई.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّفَ

फिर उस से ज्यादा ज़ालिम कौन होगा जो अल्लाह की आयतों को जूँठलाए और उस से ऐराज

عَنْهَا ط سَنْجِزِي الَّذِينَ يَصِدِّفُونَ عَنْ آيَاتِنَا

करे. अनकरीब हम उन को जो हमारी आयतों से ऐराज करते हैं

سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصِدِّفُونَ ﴿٦٧﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ

बदतरीन अजाब की सजा होगे ईस वजह से के वो ऐराज करते हैं. वो मुन्तजिर नहीं हैं

إِلَّا أَنْ تَأْتِيهِمُ الْمَلِئَكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ

भगव ईस के के उन के पास फ़रिशते आ जाएं या तुम्हारा रब आ जाए या तेरे

بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ط يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ

रब की बाज अलामात आ जाएं. जिस हिन तेरे रब की बाज अलामात आ जाएंगी

لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ أَمْتَثُ مِنْ قَبْلُ

तो किसी शब्स को उस का ईमान लाना नहीं होगा जो उस से पेहले ईमान न लाया हो

أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا ط قُلْ اتَّهَظُرُوا

या जिस ने अपने ईमान में कोई भलाई न कमाई हो. आप इरमा दीजिये के तुम मुन्तजिर रहो,

إِنَّا مُسْتَظِرُونَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا

यकीनन हम भी मुन्तजिर हैं. यकीनन वो लोग जिन्होंने अपने हीन को टूकडे टूकडे कर हिया और वो

شَيْعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ط إِنَّهَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ

अलग अलग गिरोह बन गए, आप उन में से किसी चीज में नहीं हो. उन का मुआमला तो सिफ़ अल्लाह के

لَمْ يُنْدِلْهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ

सुपुर्द है, फिर वो उन्हें खेल देगा उन कामों की जो वो करते थे. जो भलाई ले कर आयेगा।

فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

तो उस के लिये उस के जैसी दस भलाईयां होंगी। और जो बुराई ले कर आयेगा तो उसे

فَلَا يُجْزِي إِلَّا مُثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝ قُلْ إِنَّنِي

सज्जा नहीं दी जाएगी मगर उसी जैसी एक बुराई की ओर उन पर ग़ुर्ख नहीं किया जाएगा। आप फरमा

هَدِينِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا

दीजिये यकीनन मुझे मेरे रब ने सीधे रास्ते की हिदायत ही है। सीधे दीन की, ईश्वरीय (अलैहिस्सलाम)

إِلَهَةَ إِبْرَاهِيمَ حِنْيَفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

की भिलत की, जो सब से कट कर अल्लाह के हो कर रेहने वाले थे। और मुशरिकीन में से नहीं थे।

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ

आप फरमा दीजिये यकीनन मेरी नमाज और मेरी ईबादत और मेरा जीना और मरना अल्लाह

رَبِّ الْعَالَمِينَ لَهُ شَرِيكٌ لَّهُ وَبِذِلِّكَ أُمْرُتُ

रज्बुल आलमीन के लिये है। जिस का कोई शरीक नहीं। और उसी का मुझे हुक्म दिया गया है

وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ۝ قُلْ أَغَيْرُ اللَّهِ أَبْغِيْ رَبِّيَا

और मैं सब से पेहला ईस्लाम लाने वाला हूँ आप फरमा दीजिये क्या अल्लाह के अलावा मैं किसी को रब के

وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكُبُّ كُلُّ نَفْسٍ

तौर पर तलाश करने हालांके वो हर चीज का रब है? और कोई गुनाह नहीं करता मगर

إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَابْنَةٌ وَزِرَّ اُخْرَىٰ ثُمَّ

वो उसी की जान पर वभाल होगा। और कोई खोज उठाने वाला दूसरे का खोज नहीं उठायेगा। क्षिर तुम्हारे

إِلَيْكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيَنْبِئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝

रब की तरफ तुम्हें वापस जाना है, क्षिर वो तुम्हें खबर देगा। उन चीजों की जिन में तुम ईजितलाफ़ करते थे।

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ

और वही अल्लाह है जिस ने तुम्हें जानशीन बनाया जमीन में और जिस ने तुम में से एक को दूसरे पर

فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَتِ لِيَبْلُوْكُمْ فِي مَا أَشْكُمْ

दर्जात के ऐतेबार से बुलन्द किया ताके वो तुम्हें आजमाए उस में जो उस ने तुम्हें दिया।

إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابٍ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

यकीनन तेरा रब जल्द हिसाब लेने वाला है। और यकीनन वो बधशाने वाला, निहायत रहम वाला है।

رکوعاً تھا

(۷) سُورَةُ الْأَنْفَلُ مِكْرِيَّةٌ (۳۹)

۲۰۶ آیاً تھا

اوہر ۲۴ رُکُوٰں ہے

سُورَةُ الْأَنْفَلُ مِكْرِيَّةٌ (۳۹)

Ус мें ۲۰۶ آيات हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پڑھتا ہے اکٹھا کا نام لے کر جو بड़ा مेहरबान, نिषायत रहम वाला है

الْمَصَّ كَتَبَ أُنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ

اکٹھ لाम भी म साद. ये کتاب है जो आप की तरफ उतारी गई है, इसलिये आप के सीने में उस की

حَرْجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهِ وَذُكْرٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ①

तरफ से कोई तंगी न रहे ताके आप उस के अद्वितीय डराएं और ये ईमान वालों के लिये नसीहत है.

إِتَّبِعُوا مَا أُنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا

तुम उस की पैरवी करो जो तुम्हारे रब की तरफ से तुम्हारी तरफ उतारा गया है और तुम अक्टھाह को

مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءُ طَقِيلِيًّا مَا تَذَكَّرُونَ ② وَكُمْ

छोड़ कर दोस्तों के पीछे मत चलो. बहोत कम तुम नसीहत हासिल करते हो. और कित्नी बस्तियां हैं

مِنْ قَرِيَّةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا أَوْ هُمْ قَابِلُونَ ③

जिन को हम ने हलाक किया इस तरह के हमारा अज्ञाब उन पर आया रात के वक्त या जब वो क्यालूला कर

فَمَا كَانَ دَعْوَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا

रहे थे. फिर उन की पुकार नहीं थी जब के हमारा अज्ञाब उन पर आया मगर ये के उन्होंने कहा के

إِنَّا كُنَّا ظَلِيلِيْنَ ④ فَلَنْسُئَنَّ الَّذِيْنَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ

यकीन न हम ही कुसूरवार हैं. फिर हम ज़रूर सवाल करेंगे उन से जिन की तरफ पैगम्बरों को भेजा गया

وَلَنْسُئَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ⑤ فَلَنْقُصَّنَ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ

और पैगम्बरों से भी ज़रूर हम सवाल करेंगे. फिर हम उन के सामने अपने इत्ख से किसे भयान करेंगे

وَمَا كُنَّا غَاسِيْنَ ⑥ وَالْوَزْنُ يَوْمِيْذِ الْحَقِّ فَمَنْ ثَقَلَتْ

और हम गाईब नहीं थे. और वजन उस दिन हक है. फिर जिस के पलणे भारी

مَوَازِيْنَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑦ وَمَنْ حَفَّتْ

रहेंगे तो यही लोग फलाह पाने वाले हैं. और जिस के पलणे हल्के रहेंगे

مَوَازِيْنَهُ فَأُولَئِكَ الَّذِيْنَ حَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا

तो यही लोग हैं जिन्होंने अपनी जानों को खसारे में डाला इस वजह से के वो

بِإِيمَانِنَا يَظْهِرُونَ ۝ وَلَقَدْ مَكَنْنُمْ فِي الْأَرْضِ

ہماری آیاتوں کے ساتھ گذشتہ کرتے ہے۔ یقیناً ہم نے تعمیح بسا�ا جمیں میں

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ طَقِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۝

اور ہم نے تعمیح کر لیتے جمیں میں جنگلی کے اس باب پر بنایا۔ باہوت کم تعمیح شکر آدا کرتے ہو۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلِكَةِ

اور یقیناً ہم نے تعمیح پیدا کیا، لیکن ہم نے تعمیح سو رتے بنائی، لیکن ہم نے فریشتوں سے کھا

اسْجُدُوا لِادْمَرٍ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسٌ لَمْ يَكُنْ

کے آدم کو سچدا کرو۔ سیوا ایکلیس کے سب نے سچدا کیا، کے وہ سچدا کرنے والوں میں سے نہیں رہا۔

مِنَ السَّاجِدِينَ ۝ قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمْرُتُكَ

الخلاء نے فرمایا تужے کیا مانے ایکلیسا اس سے کہ تو سچدا نہیں کرتا جب کہ میں نے تужے ہو کر دیا؟

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ

ایکلیس نے کھا کے میں آدم سے بہتر ہے اس لیتے کہ آپ نے میں اگا سے پیدا کیا اور آپ نے اسے

مِنْ طِينٍ ۝ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ

بیٹھی سے پیدا کیا۔ الخلاء نے فرمایا کہ تو جنات سے نیچے عتلہ جاؤ، لیکن تیری یہ تاکت نہیں ہے

أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَأَخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصُّغْرِينَ ۝ قَالَ

کہ تو جنات میں تکبیر کرے، تو تو نیکل جاؤ! یقیناً تو جلیل لوگوں میں سے ہے۔ ایکلیس نے کھا کے

أَنْظُرْنَـ إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُونَ ۝ قَالَ إِنَّكَ

آپ میں میں مولتی دیکھیے اس دین تک جس دین میں کبھی سے عطا اے جاؤ گے۔ الخلاء نے فرمایا کہ

مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝ قَالَ فِيهَا أَغْوَيْتَنِي لَاَقْعُدَنَ لَهُمْ

یقیناً تужے مولتی ہی گئی۔ ایکلیس نے کھا کے لیکن اس وجا سے کہ تو نے میں گومراہ کیا ہے، میں

صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ ثُمَّ لَا تَيْنَهُمْ مِنْ بَيْنِ

ون کے لیتے ترے سیधے راستے پر بیٹھ جاؤ گا۔ لیکن میں ون کے پاس آ جاؤ گا ون کے

أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ

آگے سے اور ون کے پیشے سے اور ون کے دامن سے

وَعَنْ شَمَائِيلِهِمْ ۝ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَكِيرِينَ ۝ قَالَ

اور ون کے بامن سے اور تو ون میں سے اکسر کو شکر جا ر نہیں پا گے۔ الخلاء نے فرمایا

اُخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمْ تَبِعْكَ

کے جلیل اور مردود ہو کر تو جنات سے نیکل جا۔ اکابر اور عالم میں سے جو تیرے پیछے چلے گا تو

مِنْهُمْ لَا مَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ۝ وَيَا دَمْ

میں تुم تماام سے جہنم کو بھر دے گا۔ اور (اکلہاں نے فرمایا کہ) اے آدم!

إِسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَلَمَّا مَنْ حَيْثُ شِئْتُمَا

تُم اور تعمد اپنی بیوی جنات میں رہو، فیکر تُم دوں اپنے جہاں سے تُم چاہو،

وَلَا تَقْرِبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۝

لیکن اس درخت کے کریب میں جانا، ورنہ تُم کو سرداروں میں سے بن جاؤ گے۔

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَنُ لِيُبُدِّيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا

فیکر شیطان نے اُن کے لیے وسوساً دالتا تاکہ اُن کے لیے جو لہ دے اُن کے ڈپے

مِنْ سَوْا تِهِمَّا وَ قَالَ مَا نَهِكُمَا رَبُّكُمَا

ہوں وہ ستر کو اور ایکلیس نے کھا کے تعمد اپنے ۲۶ نے تعمد اس

عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكِيْنَ أَوْ تَكُونَا

درخت سے نہیں روکا مگر اس لیے کہ تُم دوں فرشتے بنا جاؤ گے یا ہمسارے ہونے والوں میں سے بنا

مِنَ الْخَلِدِيْنَ ۝ وَ قَاسِمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا

جاؤ گے۔ اور ایکلیس نے اُن دوں کے سامنے کسی بھائی کے یکین نہیں میں تُم دوں کے لیے

لِمَنِ النَّصِحِيْنَ ۝ فَدَلَّهُمَا بِعُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ

پھر خواہی کرنے والوں میں سے ہمچنین ایکلیس نے اُن دوں کو ڈوکا دے کر نیچے گیرا ہیا کے جب دوں نے

بَدَّتْ لَهُمَا سَوْا تِهِمَّا وَ طَفِقَا يَخْصِفِنَ عَلَيْهِمَا

درخت کو چھا تو اُن کے ستر بھل گئے اور وہ دوں اپنے ۶۵۲ جنات کے

مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادِهِمَا رَبُّهُمَا أَلْمُ أَنْهَكُمَا

پڑے گیپ کا لگے۔ اور اُن کے ۲۶ نے اُن دوں کو پوکا را، کھا میں نے تعمد مانا نہیں کیا ہا

عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ أَقْلَ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَنَ لَكُمَا عَدُوٌّ

اس درخت سے اور میں نے تُم سے نہیں کھا ہا کہ شیطان تعمد اپنے بھل دھرم نہیں ہے؟

مِنْ ۝ قَالَ رَبُّنَا ظَلَمْنَا أَنْفَسَنَا سَتَةَ وَ إِنْ لَمْ

آدم اور ہم (اکلہیم سسلاام) کھلنے لگے اے ہمارے ۲۶! ہم نے اپنی جنم پر گھلتم کیا۔ اور انگار

تَغْفِرُ لَنَا وَ تَرْحَمُنَا لَنَكُونُنَّ مِنَ الْخَسِيرِينَ ۝ قَارَ

આપ હમારી મગાફિત નહીં કરોગે ઓર હમ પર રહે નહીં કરોગે. તો હમ નુકસાન ઉઠાને વાલો મેસે બન જાએગો.

اَهِبُّطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ

અલ્લાહ ને ફરમાયા કે તુમ સબ નીચે ઉત્તર જાઓ, તુમ મેસે એક દૂસરે કે દુષ્ટમન બન કર રહોગો. ઔર તુમણે લિયે જમીન મે

مُسْتَقِرٌّ وَ مَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ۝ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ

આરજી ઠિકાના હૈ ઔર એક વકત તક ફાઈદા ઉઠાના હૈ. અલ્લાહ ને ફરમાયા કે જમીન મેં તુમ

وَ فِيهَا تَمُوتُونَ وَ مِنْهَا تُخْرَجُونَ ۝ يَبْنَىٰ آدَمُ

જિન્દગી ગુજારોગો ઔર ઉસી મેં મરોગો ઔર ઉસી સે તુમ નિકાલે જાઓગો. એ ઈન્સાનો!

قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِى سَوْاتِكُمْ وَ رِيشًا

યકીનન હમ ને તુમ પર લિખાસ ઉતારા જો તુમણે જિસ્મ કે ઉન ડિસ્ટોન્સો કો છુપા સકે જિન કા ખોલના ભૂરા હૈ

وَ لِبَاسُ التَّقْوِيٍّ ذَلِكَ خَيْرٌ ۝ ذَلِكَ مِنْ أَيْتِ اللَّهِ

ઔર ખુશનુમાઈ કા જરિયા ભી હૈ. ઔર તકવા કા લિખાસ હી બેહતર હૈ. યે અલ્લાહ કી આયાત મેં સેહેં

لَعَذَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ۝ يَبْنَىٰ آدَمُ لَا يَفْتَنَنَّكُمُ الشَّيْطَنُ

તાકે વો નસીહત હાસિલ કરેં. એ ઈન્સાનો! તુમ્હેં શયતાન ફિલ્ટે મેં ન ડાલો

كَمَا أَخْرَجَ آبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزَعُ عَنْهُمَا لِبَاسُهُمَا

જૈસા કે તુમણે વાલિફૈન કો જનત સે નિકાલા કે ઉન સે ઉન કે લિખાસ ઉત્તરવા રહા થા

لِيُرِيهُمَا سَوْاتِهِمَا إِنَّهُ يَرَكُمْ هُوَ وَ قَبِيلُهُ

તાકે ઉન કો ઉન કે સતર હિખાએ. ઈસ લિયે કે ઈધ્લીસ ઔર ઉસ કી જમાઅત તુમ્હેં દેખતી હૈ

مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۝ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَنَ أُولَيَاءَ

ઐસી જગ્યા સે કે તુમ ઉન કો નહીં દેખ પાતો. યકીનન હમ ને શયાતીન કો ઉન લોગોનો કા દોસ્ત બનાયા હૈ

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَإِذَا فَعَلُوا فَإِحْشَأْتَهُمْ قَالُوا

જો ઈમાન નહીં લાતે. ઔર જબ વો બેહયાઈ કા કામ કરતે હોં તો કેહતે હોં કે

وَجَدْنَا عَلَيْهَا اَبَاءَنَا وَاللَّهُ اَمَرَنَا بِهَا ۝ قُلْ

હમ ને ઉસ પર હમારે બાપ દાદા કો પાયા ઔર અલ્લાહ ને હમેં ઈસ કા હુકમ દિયા. આપ ફરમા દીજિયે

إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ ۝ اَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ

યકીનન અલ્લાહ બેહયાઈ કા હુકમ નહીં દાખલે. કયા તુમ અલ્લાહ પર વો બાત કેહતે હો

مَا لَوْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّيْ بِالْقُسْطِ فَوَأَقِيمُوْا

जो तुम जानते नहीं हो? आप फरमा दीजिये के मेरे रब ने ईन्साफ का हुक्म हिया है. और ये के तुम

وُجُوهُكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُواْ مُخْلِصِينَ

अपने रुख सीधे रभो हर सजदे के वक्त और तुम उस को पुकारो उसी के लिये ईबादत को

لَهُ الدِّيْنُ كَمَا بَدَأْكُمْ تَعْوُدُوْنَ ﴿٣٩﴾ فَرِيقًا هَذِيْ

भालिस करते हुवे. जैसा के उस ने तुम्हें पेहली मरतबा पैदा किया, तुम दोबारा लौट कर आओगे.

وَ فَرِيقًا حَقَ عَلَيْهِمُ الظَّلَلَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوْا

ओक जमाअत को अल्लाह ने हिंदायत दी और ओक जमाअत पर गुमराही साबित हो गई.

الشَّيَاطِيْنَ أَوْلِيَاءِ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ وَ يَحْسَبُوْنَ

यकीनन उन लोगों ने शयातीन को दोस्त बनाया अल्लाह को छोड़ कर के और वो समझते रहे के

أَنَّهُمْ مُهْتَدُوْنَ ﴿٤٠﴾ يَبْيَنِيْ أَدَمَ خُذْدُوْا زِينَتُكُمْ

वो हिंदायतयाक्ता हैं. ए ईन्सानो! तुम अपनी जीनत ले लिया करो

عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُّوْا وَ اشْرِبُوْا وَ لَا تُسْرُفُوْا إِنَّهُ

हर नमाज के वक्त और तुम खाओ और पियो और हृद से तजावुज भत करो. यकीनन अल्लाह

لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ حَرَمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِيْ

हृद से तजावुज करने वालों से महज्जत नहीं करते. आप फरमा दीजिये के अल्लाह की जीनत को जो उस ने अपने

أَخْرَجَ لِعَبَادَةَ وَالظَّبَابَةَ مِنَ الرِّزْقِ ﴿٤٢﴾ قُلْ هِيَ

बन्धों के लिये निकाली है और खाने की उमदा चीजों को किस ने हराम किया? आप फरमा दीजिये ये

لِلَّذِيْنَ امْتَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ

नेअमतों ईमान वालों के लिये हुन्यवी जिन्दगी में हैं, क्यामत के दिन खालिस उन्हीं के लिये

الْقِيمَةُ كَذِلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٣﴾

होंगी. ईसी तरह हम आयतों को तक्षील से व्यापार करते हैं ऐसी क्रौम के लिये जो ईलम रखती हो.

قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رَبِّ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا

आप फरमा दीजिये के मेरे रब ने बेहयाई की चीजों को हराम किया है, उन में से झाँकी को भी

وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوْا

और खालिसी को भी, और उस ने हराम किया गुनाह और नाहक गुरुम को. और हराम किया ये के तुम अल्लाह

بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنْزِلْ بِهِ سُلْطَنًا وَأَنْ تَقُولُوا

کے ساتھ شاریک ہئر را اسے اپنے سی چیز پر اعلیٰ حکم نہیں دیتا اور یہ کہ تو تم اعلیٰ حکم پر کہو

عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ

وہ جو تو تم جانتے نہیں ہو۔ اور ہر عالمت کے لیے اسکے آئینی وکالت مुکرر کیا ہوا ہے۔ فیکر جب وہ اس کا

أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٢٤﴾

آئینی مुکرر کیا ہوا وکلت آج ہاتا ہے تو اسکے لیے اسکے دلیل نہیں ہے اور نہ اسکے دلیل آگے

يَبْنَىٰ أَدَمْ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ

بڑے سکتے ہے۔ اسے ہنسانوں! اگر تو تمہارے پاس تو تم میں سے پہنچا بھر آجے تو اس کے لیے اسکے دلیل آگے

عَلَيْكُمْ أَيْتَىٰ فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

تیلہ ایک کرے، فیکر جو تکداہ ڈینیا ر کرے گا اور ڈسٹلائی کرے گا تو نہ وہ بھاؤ ہو گا۔

وَلَا هُمْ يَحْرَنُونَ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاِيمَانِنَا

اور نہ وہ گمانیں ہوں گے۔ اور جنہوں نے ہماری آجے کو جوڑ لایا

وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

اور وہ اس سے تکبیر کرے گا وہ دو ایکی ہے۔ وہ اس میں ہمہ شاہزادے ہوں گے۔

خَلِدُونَ ﴿٢٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللّٰهِ

فیکر وہ اس سے جو ایسا ایسا لیکھے ہو گے جو اعلیٰ حکم پر جوڑ دے

كَذِبًا أوْ كَذَبَ بِاِيمَانِهِ أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ

یا اعلیٰ حکم کی آجے کو جوڑ لایا۔ وہ اس کا ہمیسہ لیکھے ہو گے میں سے پہنچا بھر کر رکھے گا۔

مِنَ الْكِتَبِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّهُمْ لَهُمْ

یہ ہے تک کے جب وہ اس کی آجے کو جوڑ لایا۔ اس کی آجے کی نیکی کا لالہ رکھے ہوں گے،

قَاتُلُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا

تو وہ پڑھنے کے لیے ہے وہ شرک کا جنہیں تو تم اعلیٰ حکم کے اعلیٰ حکم پر کھا رتے ہے؟ وہ کہنے کے

ضَلُّوا عَنَّا وَ شَهَدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا

کے وہ ہم سے جو ایسا ایسا لیکھے ہوں گے اس کے اعلیٰ حکم کے بھیلاں یہ کہ وہ

كَفَرِيْنَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ادْخُلُوا فِيْ أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ

کافیکر ہے۔ اعلیٰ حکم کے اعلیٰ حکم کے بھیلاں ہو وہ اس سے پہنچا بھر کی نیکی اور

قَبِيلُكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلُّهَا دَخَلَتْ

ઈન્સાનોં કી ગુજર ચુકી હૈ. (ઉન મેં શામિલ હો કર) જહનમ મેં દાખિલ હો જાઓ. જબ કબી કોઈ જમાઅત

أَمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارُكُوا فِيهَا جَهِنَّمًا

જહનમ મેં દાખિલ હોગી તો વો અપની સાથ વાલી જમાઅત પર લાનત કરેગી. યહાં તક કે જબ વો જહનમ

قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لَاُولَئِمْ رَبَّنَا هُوَلَاءِ أَصَلُونَا

મેઈકૃષ્ણ હો જાઓ તો ઉન મેંસે પીછે આને વાલી જમાઅત ઉન મેં સે પેહલી વાલી જમાઅત સે કહેગી એ હમારે રબ!

فَاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ

યે વો લોગ હૈ જિન્હોંને હમેં ગુમરાહ કિયા, ઈસ લિયે આપ ઈન્હેં આગ કા દુગના અઝાબ દીજિયે. અલ્લાહ ફરમાએંઓ

ضِعْفٌ وَلِكُنْ لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَقَالَتْ أُولَئِمْ

હર એક કે લિયે દુગના હૈ, લેકિન તુમ જાનતે નહીં હો. ઔર ઉન મેં સે પેહલી જમાઅત કહેગી

لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ

ઉન મેં સે પીછે આને વાલી જમાઅત સે કે ફિર તુમ્હારે લિયે હમ પર કોઈ ફરીલત નહીં હૈ,

فَلَدُوقُوا الْعَذَابَ بِهَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۝

ઈસ લિયે તુમ ભી અઝાબ ચખો ઉન હી આમાલ કી વજહ સે જો તુમ ખૂદ કરતે થે.

إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا بِإِيمَانِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ

યકીનન વો લોગ જિન્હોંને હમારી આયતોં કો જુદ્ધલાયા ઔર ઉન સે તકબુર કિયા ઉન કે લિયે આસ્માન

لَهُمْ أَبُوابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ

કે દરવાજે ખોલે નહીં જાઓએ ઔર વો જનત મેં દાખિલ નહીં હોંગે

حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيَاطِ ۝ وَ كَذِلِكَ نَجِزِي

યહાં તક કે ઊંટ સુઈ કે નાકે (સૂરાખ) મેં દાખિલ હો જાએ. ઔર ઈસી તરફ હમ મુજરિમોં કો

الْبُجْرِمِينَ ۝ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ

સરા ઢેંગો. ઉન કે લિયે જહનમ હી સે બિછૌના હોંગા ઔર ઉન કે ઉપર સે

عَوَاسِطٌ وَ كَذِلِكَ نَجِزِي الظَّلَمِينَ ۝ وَالَّذِينَ أَمْنَوْا

ઓહહના ભી હોંગા. ઔર ઈસી તરફ હમ ઝાલિમોં કો સરા ઢેંગો. ઔર વો લોગ જો ઈમાન લાએ

وَعَيْلُوا الصِّلْحَتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

ઔર નેક કામ કરતે રહે, હમ કિસી શાખસ કો મુકલ્લફ નહીં બનાતે મગર ઉસ કી તાકત કે મુતાબિક.

۱۳) أَصْحَبُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ

يہی لوگ جنتی ہے۔ وہ اس میں ہمہشا رہے گے۔

وَ نَرَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلْ تَجْرِي

اور ہم نیکال دے گے وہ کینا جو عن کے سینا میں ہے، عن کے نیچے سے

مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَرُ وَ قَالُوا لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَنَا

نہ رہے بہتی ہوں گی۔ اور وہ کہنے کے تماام تاریخ اس اعلیٰ کے لیے ہے جس نے ہم میں اس کی

لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِتَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَنَا اللَّهُ

ہدایت دی۔ اور ہم اسے نہیں ہے کہ ہم ہدایت پاتے اگر اعلیٰ ہم میں ہدایت نہ ہوتا۔

لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ بِالْحَقِّ وَ نُودُوا

یہیں نہ ہمارے رب کے بھی ہوئے پیغمبر ہک لے کر آگئے۔ اور عن کو آواز دی جائے گی

۱۴) أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُوْرِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

کے یہ وہ جنت ہے جس کا تعمیر وہیں بنایا گیا ہے عن آملاں کی بہتریت جو تعمیر کرتے ہے۔

وَنَادَى أَصْحَبُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قُدْ

اور جنتی دو ایجیدیوں کو پوکارے گے کہ یہیں

وَجَدْنَا مَا وَعَدْنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهُلْ وَجَدْتُمْ

ہم نے تو ہک پایا وہ وادا جو ہمارے رب نے ہم سے کیا�ا، فیکر کیا تعمیر نے اس وادے کو ہک

۱۵) مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَدَّنَ مُؤَذِّنْ

پایا جو تعمیر کے رب نے تعمیر سے کیا ہے؟ تو وہ کہنے گے، ۷۴. فیکر اک ایجاد کرنے والہ عن کے

بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۱۶) الَّذِينَ

درمیان ایجاد کرے گا کے اعلیٰ کی لانات ہے جاکیم ۴۲. جو

يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَبْعُونَهَا عَوْجًا

اعلیٰ کے راستے سے روکتے ہے اور اس میں کچھ تلاش کرتے ہے۔

۱۷) وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كُفَّارُونَ وَ بَيْنَهُمَا جَحَابٌ

اور وہ آجیت کے بھی مونکر ہے۔ اور عن دوں کے درمیان (अअराफ़ की) دیوار ہوں گی۔

وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلَّاً بِسِيَّنَهُمْ

اور اکار ۴۲ کوچھ لوگ ہوں گے جو سب کو عن کی اعلیٰ میانے پہنچانے ہوں گے۔

وَ نَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةَ أَنْ سَلَّمُ عَلَيْكُمْ	اوڑ	वो	જન્તિયોं	કો	પુકારેંગો	કુ	અસ્સલામુ	અલયકુમ.
لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْبَعُونَ ۝ وَإِذَا صُرِفْتُ أَبْصَارُهُمْ								
અથ તક વો જનત મેં દાખિલ નહીં હુવે હોએ, બલ્કે વો ઉસ કા લાલચ રખતે હોએ ઔર જબ ઉન ક્રી નિઃછે								
تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ ۝ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا								
દોખિયોં કી તરફ ફેરી જાઓંગી, તો વો કહેંગો કે એ હમારે રખ! તૂ હમેં જાલિમોં કુ								
مَعَ الْقَوْمِ الظَّلَمِيْنَ ۝ وَ نَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا								
સાથ મત કરના. ઔર અસરાફ વાલે પુકારેંગો ઉન (ચંદ) લોગોં કો								
يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ								
જિન કો વો ઉન કી અલામાત સે પેહચાનતે હોએ, વો કહેંગો કે તુમ્હારે કુછ કામ નહીં આયા								
جَمِيعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ۝ أَهُؤُلَاءُ								
તુમ્હારા જમા કિયા હુવા માલ ઔર વો જો તુમ બડા બનના ચાહતે થે. કે કયા યે વહી લોગ હૈનું								
الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا								
કે તુમ કસ્મેં ખાયા કરતે થે કે અલ્લાહ ઉન કો રહમત નહીં પહોંચાયેગા? તુમ જનત મેં								
الْجَنَّةَ لَا خُوفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ۝								
દાખિલ હો જાઓ, તુમ પર ખૌફ નહીં હૈ ઔર ન તુમ ગમગીન હોએ.								
وَ نَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةَ أَنْ أَفِيضُوا								
ઔર દોખિયોં જનતિયોં કો પુકારેંગો કુ તુમ હમારે ઉપર								
عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقْنَاكُمُ اللَّهُ قَالُوا								
પાની મેં સે કુછ બહાઓ યા ઉસ મેં સે જો અલ્લાહ ને તુમ્હેં રોજી કે તૌર પર દિયા હૈ. તો વો કહેંગો કે								
إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمَا عَلَى الْكُفَّارِ ۝ الَّذِينَ اتَّخَذُوا								
યકીનન અલ્લાહ ને ઈન દોનોં કો કાફિરોં પર હરામ કિયા હૈ. ઉન પર જિન્હોંને અપને								
دِيَنَهُمْ لَهُوَا وَلَعِيَا وَعَرَّتْهُمُ الْحُيُوْةُ الدُّنْيَا ۝								
દીન કો દિલ બેહલાને કા જરિયા ઔર ખેલ બના લિયા ઔર ઉન કો દુન્યવી જિન્દગી ને ઘોકે મેં ડાલે રખા.								
فَالِيَوْمَ نَسْبِهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا ۝ وَمَا								
ફિર આજ હમ ઉન્હેં ભુલા દેંગો જેસા કે ઉન્હોંને ભુલાયે રખા થા ઉન કે ઈસ દિન કે મિલને કો. ઔર ઈસ								

كَانُوا بِاِيْتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ جَهَنُّمُ بِكِتْبٍ

वजह से के वो हमारी आयतों का ई-कार करते थे। यकीनन हम उन के पास किंतु लाए हैं

فَصَلَنْهُ عَلَى عِلْمٍ هُدَى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٤٢﴾

जिस को हम ने इल्म के साथ तक्षसील से भयान किया है छिद्रायत और रहमत के तौर पर ऐसी क्रेम के लिये

هَلْ يُظْرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَةً يَوْمَ يَأْتِيْ تَأْوِيلَهُ

जो ईमान लाए। वो मुन्तजिर नहीं हैं मगर उस के नतीजे के। जिस दिन उस का नतीजा आ जाएगा।

يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوا مِنْ قَبْلٍ قَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ

तो कहेंगे वो लोग। जिन्होंने उस को भुला रखा था। इस से पेहले के यकीनन हमारे रब के लेजे हुवे पैगम्बर

رَبَّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُونَا

हुक दे कर आए थे। फिर क्या हमारे लिये कोई सिफारिशी है जो हमारे लिये सिफारिश

لَنَا أَوْ نُرْدُ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ

करे या हम (हृन्या में) वापस लौटाए जाएं के हम (जा कर) अमल करे उस के अलावा जो हम अमल करते थे।

خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ قَائِمًا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٤٣﴾

यकीनन उन्होंने अपनी जानों को खसारे में डाला और उन से खो गए वो वो जूठ घड़ा करते थे।

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

यकीनन तुम्हारा रब वो अल्लाह है जिस ने आस्मान और जमीन पैदा किये

فِي سِتَّةِ آيَاتٍ شُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي

छ दिन में, फिर वो अर्श पर मुस्तवी हुवा। वो रात को ढांपता है दिन पर,

الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَيْثِشَاهٌ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

दिन रात की तलाश में तेजी से दौड़ता है और सूरज और चांद और सितारों को

وَالنُّجُومَ مُسْخَرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِلَّا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ

अपने हुकम से काम में लगा रखा है। सुनो! उसी के लिये (आलम) खद्दक है और उसी के लिये (आलम)

تَبَرَّكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَلَمِينَ ﴿٤٤﴾ أَدْعُوا رَبَّكُمْ

अभ्र है। अल्लाह बाखरकत है, तमाम जहानों का रब है। तुम अपने रब को पुकारो

تَسْرِعًا وَخْفَيَةً إِلَهٌ لَّا يُحِبُّ الْبَعْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

आजिजी से और चुपके चुपके। यकीनन अल्लाह हृद से आगे बढ़ने वालों से महज्जत नहीं करते।

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا

ओर जमीन में इसाएँ मत इलाओं उस की ईस्लाह के बाद और उसी को खोक से और लालच

وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

से पुकारो. यकीन अल्लाह की रहमत ऐहसान वालों से करीब है.

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ

और वही अल्लाह है जो हवाओं को बशारत के तौर पर अपनी रहमत से पेहले

رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثُقَالًا سُقْنَهُ

भेजता है. यहां तक के जब ये हवाओं भारी बाढ़ों को उठा कर लाती हैं तो हम उस को

لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ

मुर्दा जमीन की तरफ हाँक देते हैं, फिर हम उस से पानी उतारते हैं, फिर हम उस से तमाम

مِنْ كُلِّ الشَّمَرَاتِ كَذِلِكَ نُخْرُجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ

झलों को निकालते हैं. इसी तरह हम मुर्दां को भी (कुछों से) निकालेंगे, शायद के तुम नसीहत

تَذَكَّرُونَ ۝ وَالْبَلْدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتٌ

हासिल करो. और अच्छी जमीन, उस का सज्जा उस के रथ के हुक्म

بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خُبِثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا

से निकलता है. और वो जमीन जो खुरी है, उस का सज्जा नहीं निकलता भगव निकम्मा.

كَذِلِكَ نُصِّرِفُ الْأَيْتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ۝

इसी तरह हम आयतों को फेर फेर कर व्यापार करते हैं ऐसी क्रौम के लिये जो शुक अदा करती है.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَقُولُ

यकीन हम ने नूह (अलैहिस्सलाम) को रसूल बना कर भेजा उन की क्रौम की तरफ, फिर उन्होंने कहा

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٖ غَيْرُهُ ۚ إِنَّ

ऐ मेरी क्रौम! अल्लाह की ईबाहत करो, तुम्हारे लिये अल्लाह के अलावा कोई माधूद नहीं. यकीन में

أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ قَالَ

तुम पर एक बड़े दिन के अजाब से डरता नहीं उन की क्रौम

الْمَلَأُ مِنْ قَوْمَهُ إِنَّا لَنَرِكَ فِي صَلَلٍ مُّبِينٍ ۝

के सरदारों ने कहा के यकीन हम आप को खुली गुमराही में देख रहे हैं.

قَالَ يَقُولُ لَيْسَ بِنِ صَلَّةٍ وَلِكَنْ رَسُولٌ

نُوْح (آلہ‌بی‌حی‌س‌س‌ل‌ا‌م) نے فرمایا اے میری کوئی! مُزِّج میں گومراہی نہیں لے کیا میں رجھوں آلامیں

مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَبْلَغُكُمْ رِسْلِتِ رَبِّ

کی ترک سے بے‌جَا ہुوا پے‌گا‌ب‌ر ہے۔ میں تُمھے اپنے رب کے پے‌گا‌م‌ا‌ت پہنچاتا ہے۔

وَأَنْصُحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

اور میں تُمھاری پے‌رخ‌واہی کرتا ہے اور میں اعلیٰ کی ترک سے جانتا ہے وہ تو تُم نہیں جانتے۔

أَوَعْجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ

کیا تُمھے تاًج‌جُب‌ب‌خ ہوئا اس بات سے کے تُمھارے پاس تُمھارے رب کی ترک سے نسیحت آئی

عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلَتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ

تُم میں سے اک شاپس پر تاکے وہ تُمھے دراے اور تاکے تُم مُوتکی بناؤ اور تاکے تُم پر رحم

تُرْحَمُونَ ۝ فَكَلَّبُوهُ فَانْجِينُهُ وَالَّذِينَ

کیا جائے؟ فیر عنہو نے نُوْح (آلہ‌بی‌حی‌س‌ل‌ا‌م) کو جوہلایا، فیر ہم نے نُوْح (آلہ‌بی‌حی‌س‌ل‌ا‌م) کو نجاہت دی

مَعَهُ فِي الْفُلُكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا

اور عن لوگوں کو جو آپ کے ساتھ کشتمی میں�ے۔ اور ہم نے گرکیا عن لوگوں کو جنہوں نے

بِإِيمَانٍ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ۝

ہماری آیاتوں کو جوہلایا۔ یکینن وہ انہی کوئی ثی۔

وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۝ قَالَ يَقُولُ أَعْبُدُوا اللَّهَ

اور کوئی آد کی ترک بے‌جَا عن کے بآئی ہوئ (آلہ‌بی‌حی‌س‌ل‌ا‌م) کو ہوئ (آلہ‌بی‌حی‌س‌ل‌ا‌م) نے فرمایا اے میری کوئی!

مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٖ غَيْرُهُ ۝ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝ قَالَ

اعلیٰ کی یہ بادت کرو، تُمھارے لیے وس کے سیسا کوئی مابوئ نہیں کیا فیر تُم درتے نہیں ہو؟ عن کی

الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمَهٖ إِنَّا لَنَرَكَ

کوئی کے کا فیر سرداڑوں نے کہا کے یکینن ہم آپ کو ہیماکت میں دھب رہے ہیں

فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذِيلِينَ ۝ قَالَ

اور یکینن ہم آپ کو ہوئوں میں سے گومان کرتے ہیں۔ ہوئ (آلہ‌بی‌حی‌س‌ل‌ا‌م) نے فرمایا

يَقُولُ لَيْسَ بِنِ سَفَاهَةٍ وَلِكَنْ رَسُولٌ مِنْ

اے میری کوئی! مُزِّج میں ہیماکت نہیں، لے کیا میں رجھوں آلامیں کی ترک سے بے‌جَا ہوئا

<p>رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝ أَبْلَغُكُمْ رَسْلِتِ رَبِّ وَأَنَا</p> <p>ਪੈਗਮਿੰਡ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੁਮਹੋਂ ਅਪਨੇ ਰਖ ਕੇ ਪੈਗਮਾਤ ਪਛੋਂਧਾਤਾ ਹੈਂ ਓਰ ਮੈਂ</p>
<p>لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ۝ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ</p> <p>ਤੁਮਹਾਰੇ ਲਿਧੇ ਅਮਾਨਤਦਾਰ ਐਰਾਖਵਾਹ ਹੈਂ. ਕਿਆ ਤੁਮਹੋਂ ਤਅਜ਼ਜੂਬ ਹੁਵਾ ਈਸ ਬਾਤ ਸੇ ਕੇ ਤੁਮਹਾਰੇ ਪਾਸ</p>
<p>ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ</p> <p>ਤੁਮਹਾਰੇ ਰਖ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਨਸੀਹਤ ਆਈ ਤੁਮ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਸ਼ਾਖਸ ਪਰ ਤਾਕੇ ਵੋ ਤੁਮਹੋਂ ਭਰਾਵੇ?</p>
<p>وَإِذْ كُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلْفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمٍ</p> <p>ਓਰ ਧਾਇ ਕਰੋ ਜਥੂ ਜਥੂ ਕੇ ਅਲਖਾਹ ਨੇ ਤੁਮਹੋਂ ਜਾਨਥੀਨ ਬਨਾਯਾ ਕੌਮੇ ਨੂੰ ਕੇ ਬਾਅਦ</p>
<p>نُوحٌ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصَطَةً فَادْكُرُوهَا</p> <p>ਓਰ ਤੁਮਹਾਰੇ ਤੀਲ ਤੋਲ ਕੇ ਫੈਲਾਵ ਕੋ ਜਧਾਵਾ ਕਿਧਾ. ਫਿਰ ਅਲਖਾਹ ਕੀ ਨੇਅਮਤੋਂ ਕੋ</p>
<p>إِلَهُ اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝ قَالُوا أَجِئْنَا</p> <p>ਧਾਇ ਕਰੋ ਤਾਕੇ ਤੁਮ ਫੁਲਾਹ ਪਾਓ. ਉਨਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਆ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਏ ਹੋ</p>
<p>لَنَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ</p> <p>ਤਾਕੇ ਹਮ ਧਕਤਾ ਅਲਖਾਹ ਕੀ ਈਬਾਹਤ ਕਰੋ ਓਰ ਹਮ ਛੋਡ ਦੇ ਉਨ ਮਾਖੂਹਾਂ ਕੋ ਜਿਨ ਕੀ ਹਮਾਰੇ ਬਾਪ ਦਾਵਾ ਈਬਾਹਤ</p>
<p>أَبَاؤُنَا فَقَاتَنَا بِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ</p> <p>ਕਰਤੇ ਥੇ? ਤੋ ਫਿਰ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਪ ਉਸ ਅਗਾਬ ਕੋ ਲੇ ਆਈਏ ਜਿਸ ਸੇ ਆਪ ਹਮੇਂ ਭਰਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਗਰ ਆਪ</p>
<p>مِنَ الصِّدِّيقِينَ ۝ قَالَ قُدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ</p> <p>ਸਚਿਆਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹੋ. ਹੂਦ (ਅਲੈਹਿਸਲਾਮ) ਨੇ ਫਰਮਾਯਾ ਕੇ ਧਕੀਨਨ ਤੁਮਹਾਰੇ ਉਪਰ ਤੁਮਹਾਰੇ ਰਖ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ</p>
<p>رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتْجَادِ لُؤْتَنِي فِي أَسْمَاءٍ</p> <p>ਅਗਾਬ ਓਰ ਗਾਗਾਬ ਨਾਜ਼ਿਲ ਹੋ ਚੁਕਾ. ਕਿਆ ਤੁਮ ਮੁੜ ਸੇ ਜਧਾਤੇ ਹੋ ਚੰਦ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ</p>
<p>سَمَيَّتُمُوهَا آنْتُمْ وَ أَبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ</p> <p>ਜੋ ਤੁਮ ਨੇ ਓਰ ਤੁਮਹਾਰੇ ਬਾਪ ਦਾਵਾ ਨੇ ਰਖ ਰਖੇ ਹੈਂ, ਜਿਸ ਪਰ ਅਲਖਾਹ ਨੇ ਕੋਈ</p>
<p>بِهَا مِنْ سُلْطِنٍ فَإِنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ</p> <p>ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰੀ? ਓਰ ਈਨਿਜ਼ਾਰ ਕਰੋ, ਧਕੀਨਨ ਮੈਂ ਤੁਮਹਾਰੇ ਸਾਥ ਈਨਿਜ਼ਾਰ ਕਰਨੇ</p>
<p>مِنَ الْمُسْتَظِرِينَ ۝ فَأَنْجِينُهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ</p> <p>ਵਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹੈਂ. ਫਿਰ ਹਮ ਨੇ ਹੂਦ (ਅਲੈਹਿਸਲਾਮ) ਕੋ ਨਜ਼ਾਤ ਦੀ ਓਰ ਉਨ ਲੋਗਾਂ ਕੋ ਜੋ ਆਪ ਕੇ</p>

مِنَا وَ قَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِإِيمَنَا

سाथ थे हमारी रहमत से और हम ने उन की ४५ काट दी जिन्होंने हमारी आयतों को जुठलाया और

وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ۝ وَإِلَى شَوْدَ أَخَاهُمْ صَلِحَامٌ

वो ईमान वाले नहीं थे. और कौमे सभूष की तरफ भेजा उन के भाई सालेह (अलैहिस्सलाम) के सालेह (अलैहिस्सलाम) ने

قَالَ يَقُولُرَ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٌ غَيْرُكُمْ

इसमाया ए मेरी कौम! इबादत करो अल्लाह की, तुम्हारे लिये उस के अलावा कोई माखूष नहीं है.

قَدْ جَاءَتُكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هُنْذُكُمْ نَاقَةُ اللَّهِ

यकीनन तुम्हारे पास तुम्हारे २६ की तरफ से रोशन मोअज्जिज़ा आ चुका है. ये अल्लाह की उंटनी

لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ

तुम्हारे लिये मोअज्जिज़े के तौर पर है, तो उस को छोड़ दो के वो अल्लाह की जमीन में जाए

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَا خُذْكُمْ عَذَابُ الْيَمِّ

और उस को बुराई के साथ मत छुओ, वरना तुम्हें दृग्नाक अजाब पकड़ लेगा.

وَادْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ حُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ

और याद करो ४६ के अल्लाह ने तुम्हें जानशीन बनाया कौमे आद के बाद

وَبَوَّأْكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَخَذُونَ مِنْ سُهُولِهَا

और तुम्हें ठिकाना दिया जमीन में, तुम उस के हमवार मैदानों में

فُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَادْكُرُوهَا

महल बनाते हो और तुम पहाड़ों को तराश कर मकानात बनाते हो. तो अल्लाह की

الْأَمَّةُ اللَّهُ وَلَا تَعْثُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

नेअमतों को याद करो और जमीन में इसाध इलाते हुवे मत फ़िरो.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ

उन सरदारों ने जिन्होंने तकज्जुर किया आप की कौम में से उन लोगों से कहा जो

اسْتَضْعَفُوا لِمَنْ أَمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ

कमज़ोर किये गये थे उन लोगों से जो उन में से ईमान लाए थे के क्या तुम ये अकीदा रखते हो के

أَنَّ صَلِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ ۝ قَالُوا إِنَّا بِمَا أَرْسَلَ

सालेह अपने ४६ की तरफ से भेजे हुवे पैग़म्बर हैं? उन मोभिनीन ने कहा के यकीन उम तो उस पर भी ईमान

بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي

रखते हैं जिस को देकर सालेह (अलौहिस्सलाम) भेजे गये हैं उन लोगों ने कहा जिन्होंने बड़ा बनना चाहा यकीनन

أَمْنِتُمْ بِهِ كُفَّارُونَ ۝ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا

हम तो कुश करते हैं उस के साथ जिस पर तुम ईमान रखते हो. किंव उन्होंने उंटनी के पैर काट दिये और उन्होंने

عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُضْلِلُ أُتْتَنَا بِهَا تَعْدُنَا

सरकशी की अपने रब के हुक्म से और उन्होंने कहा के ऐ सालेह! हमारे पास वो अजाब ले आईये जिस से

إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ فَأَخَذْتُهُمُ الرَّجْفَةَ

तुम हमें डराते हो अगर तुम भेजे हुवे पैगम्बरों में से हो. किंव उन को जलजले ने पकड़ लिया,

فَاصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيْنَ ۝ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ

किंव वो अपने घरों में औन्दे पड़े रहे गये. किंव सालेह (अलौहिस्सलाम) ने उन से मुंह फेर लिया

وَقَالَ يَقُومٌ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّيْ وَ نَصَّحْتُ

और फरमाया ए मेरी कौम! यकीनन मैं ने तुम्हें अपने रब का पैगाम पढ़ोयाया और मैं ने तुम्हारी

لَكُمْ وَلِكُنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِّحَيْنَ ۝ وَلُوطًا

धैरजवाही की, लेकिन तुम धैरजवाही करने वालों से महज्बत नहीं रखते थे. और लूत (अलौहिस्सलाम) को भेजा

إِذْ قَالَ لِقَوْمَهُ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ

जब के उन्होंने अपनी कौम से फरमाया क्या तुम बेहयाई करते हो, ऐसी बेहयाई

بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَلِمِيْنَ ۝ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ

जो तमाम जहान वालों में से किसी ने तुम से पेहले नहीं की? के मरदों के पास आते हो

الرِّجَالُ شَهْوَةٌ مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ

शहवत के मारे औरतों को छोड़ कर के बड़के तुम ऐसी कौम हो जो

مُسْرِفُونَ ۝ وَمَا كَانَ جَوَابُ قَوْمَهُ إِلَّا أَنْ قَالُوا

हम से तजावुज करती हो. और उन की कौम का जवाब नहीं था मगर ये के उन्होंने कहा के

أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَاتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ۝

इन को निकाल दो अपनी बस्ती से. इस लिये के ये ऐसे लोग हैं जो पाक्खाज बनना चाहते हैं. किंव हम ने

فَأَنْجِينُهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَةٌ كَانَتْ مِنَ الْغَيْرِيْنَ ۝

उन को और उन के घर वालों को नजात दी मगर उन की बीवी, जो हलाक होने वालों में से हो गई.

وَ أَمْطَرُنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۚ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

ओर हम ने उन पर पथरों की बारिश भरसाई. फिर आप देखिये कि मुजरिमों का अन्जाम

الْجُرْمِينَ ۝ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شَعَيْبًا ۖ قَالَ

कैसा हुवा. और मध्यन वालों की तरफ उनके भाई शुअैब (अलैहिस्सलाम) को भेजा. शुअैब (अलैहिस्सलाम) ने फरमाया

يَقُولُونَ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٌ غَيْرُهُ ۚ قَدْ

ऐ मेरी कौम! अल्लाह की ईशांत करो, तुम्हारे लिये उस के अलावा कोई माखूद नहीं. यकीनन

جَاءَتُكُمْ بَيِّنَاتٍ ۝ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ

तुम्हारे पास तुम्हारे रब की तरफ से रोशन मोअजिजा आ चुका, तो नाप और तोल को पूरा

وَالْهِيْزَانَ ۝ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ ۝ وَلَا تُفْسِدُوا

पूरा हो और लोगों को उन की चीज़ें कम कर के मत हो और जमीन में इसाँद

فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ۖ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ

मत इलाओ उस की ईशांत के बाए. ये तुम्हारे लिये बेहतर हैं

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ

अगर तुम मोमिन हो. और हर २१ स्तो ५२

صِرَاطٍ تُوعِدُونَ ۝ وَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

मत ऐंठों के तुम डराओ और रोको अल्लाह के रास्ते से उन लोगों को

مَنْ أَمَنَ بِهِ وَ تَبَعُونَهَا عَوْجًا ۝ وَادْكُرُوا إِذْ

जो अल्लाह पर ईमान लाए हैं और तुम उस में कुछ तलाश करते हो. और तुम याद करो

كُنْتُمْ قَلِيلًا ۝ فَكَثَرَكُمْ ۝ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ

जब के तुम थोड़े थे, फिर अल्लाह ने तुम्हें जयादा किया. और देखो कि इसाँद इलाने

عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِنْكُمْ

वालों का अन्जाम कैसा हुवा? और यकीनन तुम में से एक जमाअत

أَمَنُوا بِاللَّذِي أَرْسَلْتُ ۝ بِهِ وَطَآئِفَةٌ لَهُ يُؤْمِنُوا

ईमान लाई उस पर जिस को हे कर में भेजा गया हूँ और एक जमाअत ईमान नहीं लाई, तो तुम

فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا ۝ وَهُوَ خَيْرُ الْحَكِيمِينَ ۝

सभ करो यहां तक के अल्लाह हमारे दरभियान इसला कर दे. और वो बेहतरीन इसला करने वाला है.